

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024 – 2025

Fana barnehage

Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1.august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (24)

«Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode.

Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

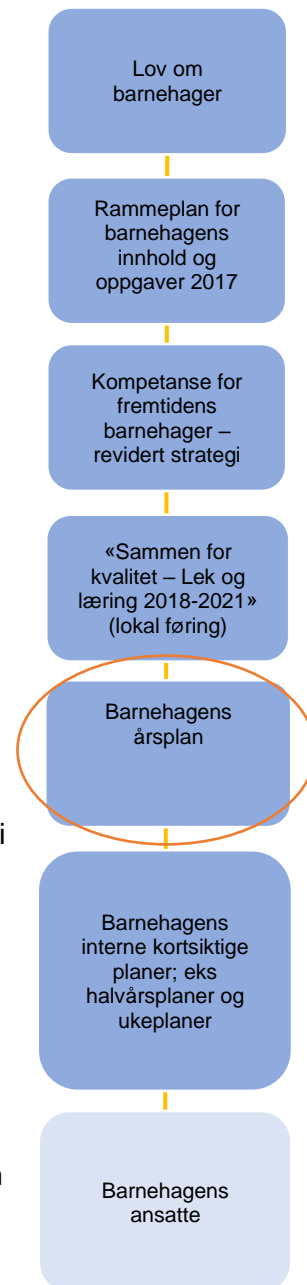
Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

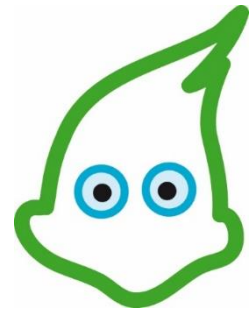

Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål	5
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	7
1.2 Metodevalg	7
1.3 Kjerneverdier	8
1.3.1 Ser barnet	9
1.3.2 Varme	9
1.3.3 Inkluderende	9
2.0 Livsmestring for det 21. århundre	10
– medvirkende barn i lek og læring	10
2.1 Tilknytning	10
2.2 Lek	10
2.3 Læring	11
2.4 Barns medvirkning	12
2.5 Vennskap og felleskap	12
2.6 Mangfold	13
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	14
3.1 Fagområder	14
3.2 Digitale verktøy	16
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	17
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	17
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	18
4.2.1 Dokumentasjon	18
4.2.2 Vurdering	18
4.2.3 Oppfølging	19
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	19
I. Barnesyn og læringssyn	20
II. Pedagogisk relasjonskompetanse	20
III. Danning gjennom omsorg, lek og læring	21
IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	22

V.	Overganger	22
a.	Tilvenning i barnehagen.....	22
b.	Overganger og sammenheng innad i barnehagen	22
c.	Samarbeid og sammenheng med skolen	23
VI.	Foreldremedvirkning	24
VII.	Bærekraftig utvikling	24
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	25
IX.	Barns seksuelle helse	26
	Års kalender	27

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

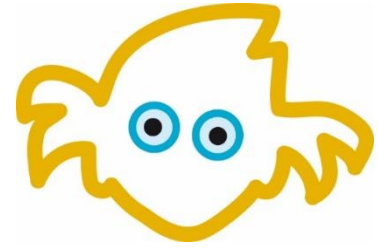
Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

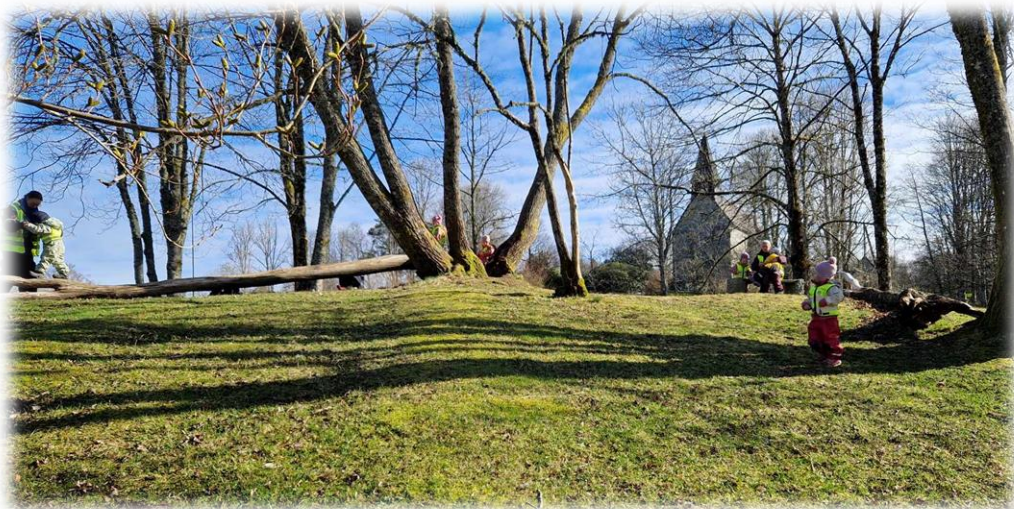
Bergen kommunes barnehager har en felles verdiplattform; varme, inkluderende og se barnet. Disse verdiene skal gjenspeiles i alle våre planer og aktiviteter. Barnehagens formål er å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Dette skal skje i nært samarbeid med barnas hjem (se Barnehageloven § 1).

Fana barnehage åpnet i 1988 i Titlestadveien. I 1992 stod bygget i Høgsetebrotet ferdig med 4 nye avdelinger. I august 2007 åpnet 2 nye avdelinger, og barnehagen drives i dag som en 6 avdelings barnehage. Avdelingene samarbeider godt og blir kjent med hverandre på kryss og tvers.

Barnehagen ligger flott til med Fana Kulturpark som nærmeste nabo. Vi bruker naturen og nærmiljøet til å utforske og undre sammen, og dette gir barna gode felles erfaringer og er verdifullt for å skape en fellesskapsfølelse hos barna. Mangfoldet i barnegruppen og personalgruppen gir et spennende utgangspunkt for det pedagogiske arbeidet vårt, og dette bidrar til å fremme likeverd og nysgjerrighet. Årets satsingsområde er språk og kommunikasjon med fokus på «språk og undring». Rammeplanen sier at personalet skal invitere til ulike samtaler der barnet får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål.

Undring oppstår i de fleste situasjoner og skaper veldig gode samtaler med barna. Det stimulerer til god språkutvikling og læring i ulike aktiviteter og situasjoner. Undring kan foregå hvor som helst og med hele aldersgruppen. Vi har fokus på at den voksne tar initiativ, er til stede og er et støttende stillas i barnas undring og nysgjerrighet.

Åpningstiden er kl.07.00 – 16.30

1.1 Struktur og organisering

Ved inngang av nytt barnehageår har barnehagen 119 barn, fordelt på 6 avdelinger. Vi har én småbarnsavdeling, med barn fra 1-3 år, og fem aldersblandete avdelinger med barn fra 1-6 år.

Snøklukke – 1-3 år ligger i første etasje

Solsikke – 1-6 år ligger i første etasje

Røsslyng – 1-6 år ligger i første etasje

Blåklukke – 1-6 år ligger i første etasje

Tiriltungen – 1-6 år ligger i andre etasje

Rødkløver – 1-6 år ligger i andre etasje

Fana barnehage er en praksisbarnehage, og vi kan ta imot studenter fra barnehagelærerutdanningen, og vi kan gi praksisplass til kandidater som trenger språk- eller arbeidspraksis. Vi tar også imot elever i arbeidsuke og fra valgfag i ungdomsskolen.

Alle avdelingene har hver sin turdag der de drar på tur i nærområdet. Vi går på heldagsturer og kortere turer avhengig av været og avdelingens planer. Avdelingene samarbeider mye på tvers for å bli bedre kjent med hverandre. Avdelinger går noen ganger på tur sammen, og førskolebarna har sin helt egen turdag der alle førskolebarna i hele barnehagen går samlet på tur. Dette skaper et godt fellesskap i barnehagen og en trygghet med mange kjente fjes.

På barnehagens uteområde har vi to sider: sykkelsiden og skogsiden. På skogsiden har vi et kjempefint område med variert terreng som stimulerer til motorisk utvikling. På sykkelsiden er det et stort asfaltert område, der barna har sykler tilgjengelig. Dette området er også mer tilrettelagt for planlagte uteaktiviteter/leker. Barnehagen har en ukeplan med oversikt over hvilken avdeling som er på de forskjellige sidene til ulike tider.

1.2 Metodevalg

Fana barnehage jobber aktivt med relasjonskompetanse, dvs med å skape godt samspill for å styrke lek og læring hos barna. Vi vil stimulere barns nysgjerrighet og kreativitet med utgangspunkt i barnas medvirkning, undring med barna og i samarbeid med barnas hjem.

For å skape en god kvalitet på den pedagogiske relasjonskompetansen må de ansatte være bevisst på sine holdninger, verdier, barnesyn og læringssyn. I Fana barnehage bruker vi ICDP (International Child Development Program) som et verktøy for å validere barnas følelser. ICDP er et helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. Denne kvaliteten virkeliggjøres gjennom personalets handlinger i møte med barna. Vi bruker møtetid, planleggingsdager og personalmøter til å jobbe med vår refleksjonsevne og fagpersonlige kompetanse, samt

barnehagen benytter seg av Team Skyfritt (veiledning og støtte fra Bergen kommune) for å øke kompetansen blant personalet i møte med barn.

Rammeplanen gir føringer for de kompetanse- og fagområdene som barna skal få erfaringer med i barnehagen. Fagområdene skal gli inn som en helhet i barnehagehverdagen. Barn lærer og utvikler seg hele tiden, i lek og sosialt samspill, i tilrettelagte aktiviteter og i spontane situasjoner. Barn lærer ved å medvirke i et sosialt fellesskap og i en kulturell sammenheng. De lærer gjennom egne opplevelser, erfaringer, gjentagelser og undring sammen med voksne. I Fana barnehage møter barna voksne som er bevisst i sitt ansvar som rollemodeller for barna.

1.3 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.»

- Alle barna i Fana barnehage skal kjenne seg ønsket, ventet på og viktige for fellesskapet. Barna skal møte engasjerte voksne med hjertevarme og barnehagen skal være et trygt sted for barn og foreldre.

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

- Tilstedeværende voksne som ser hvert enkelt barn og deres behov
- Voksne som roser, anerkjenner og bekrefter barna
- Smilende, trygge voksne som skaper tillit og godt humør

1.3.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

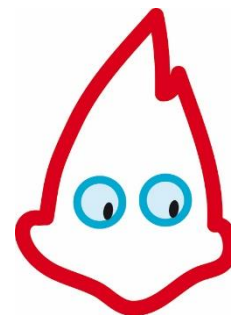
- Voksne som tar ansvar for det følelsesmessige klimaet og validerer barnas følelser
- Voksne som skaper trygghet fra første stund
- Glede, godhet, godt humør og lek som preger barnehagehverdagen for store og små

1.3.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

- Skape en følelse av at de kjenner seg ønsket, ventet på og viktig for fellesskapet
- Voksne som tar barns medvirkning på alvor og utfører dette i praksis
- Voksne med hjertevarme som støtter veileder og undrer seg sammen med barnet
- At hvert enkelt barns kulturelle bakgrunn og identitet er viktig for hele fellesskapet
- Voksne som har nulltoleranse for mobbing og krenkelse

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring

2.1 Tilknytning

I rammeplanen står det; *«I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.»*

Hva er tilknytning?

Tilknytting er det emosjonelle båndet som knytter barnet til sine omsorgsgivere. Når barna blir trygge på oss i barnehagen, er de i bedre stand til å utforske verden rundt seg. Personalet skal legge til rette for at barnet, og foreldrene, føler seg sett, anerkjent og tatt på alvor fra første stund.

Hos oss innebærer det:

- Voksne som viser hjertevarme.
- Voksne som har et ledig fang.
- Voksne som gir mening til det barna er opptatt av.
- Voksne som ser hvert enkelt barn, og deres behov.
- Voksne som er til stede for barnet, og lar det bruke den tiden det trenger for å bli trygg i barnehagen.
- Et gjensidig foreldresamarbeid hvor barnets beste er i fokus.
- Voksne som jobber med å skape trygge relasjoner mellom andre barn og voksne.

2.2 Lek

I Rammeplanen for barnehager står det; *«Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.»*

Leken er viktig for den følelsesmessige og psykiske utviklingen til barn. Derfor er personalet i Fana barnehage opptatt av å fremme lekens egenverdi. Det er gjennom lek barna tilegner seg kunnskap, bearbeider inntrykk, lærer seg selv og andre å kjenne, samt den er indre motivert. I tillegg gir den rom for vennskap, mestringsfølelse, samhandling og fellesskap. I Fana barnehagen har vi et lekemiljø som er i stadig endring, vi tar barnas innspill på alvor og tilrettelegger for variert lek.

Vi skal:

- Støtte barnet i å respektere sine egne og andres grenser.
- Alle skal inkluderes i leken.
- Vi skal gi tid og rom for den viktige frileken, samtidig er de voksne igangsettere for å utvikle lekerepertoaret til barna.
- Støtte og veilede barna i leken.
- Være aktiv deltagende og tilstedeværende.
- Bidra til at alle blir inkludert i leken og opplever vennskap.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

2.3 Læring

I rammeplanen står det; *«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjonen og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barnet støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening»*

Språk og kommunikasjon er viktig for barnas læring. Det er gjennom lek, trygghet, utforskning og omsorg vi skaper trivsel og gode relasjoner. Dette er viktig for god læring og fremmer opplevelser av glede og mestring. Dette skjer i aktiviteter hvor de er aktive og engasjerte, og opplever mening i samspill med andre barn og voksne.

Barna skal få utforske, undre seg og være kreative. De voksne skal lytte, følger opp deres interesser og skape engasjement og utforskingstrang.

Barn lærer hele tiden og med hele seg, både igjennom pedagogisk tilrettelagte aktiviteter og den spontane leken. Ved bruk av ulike metoder skaper vi en felles plattform for læring, kreativitet og undring. Sammen kan vi undre oss over spørsmål.

2.4 Barns medvirkning

I barnehage loven står det at barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv. Medvirkning i barnehagen handler om at barn er med på å påvirke sin egen hverdag. Barna opplever at de er viktige, og at de blir tatt på alvor. For at barns medvirkning skal bli en del av barnehagehverdagen oppfordrer vi barna til å gi aktivt uttrykk for sine tanker og meninger. Vi legger til rette for at medvirkning skjer med utgangspunkt i barnets alder og funksjonsnivå. Personalets observasjoner, og barnas uttrykk, gir oss et godt grunnlag for vår pedagogiske planlegging.

Medbestemmelse

Medbestemmelse er når barna ser resultatet av sine aktive valg og meninger der og da, eller innenfor kort tid. Det er en synligere medvirkning hvor barna har anledning til å kjenne etter der og da hva dem tenker og føler, ta valg og avgjørelser og oppleve barnegruppen som et fellesskap hvor vi gir og får. I Fana barnehage har vi en uke i starten av hver måned som vi har valgt å kalle bonusuke. I den aktuelle uken faller de faste aktivitetene og møtene bort. Vi retter oppmerksomheten på barnas interesser, synspunkter og hva de er opptatt av «her og nå». Personalet er lydhøre ovenfor barna og de er aktive i sitt eget leke og læringsmiljø. Både medvirkning og medbestemmelse er aktuelt innenfor denne uken.

2.5 Vennskap og felleskap

I rammeplanen står det; *«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.»*

Vi har aktive og deltagende voksne i barns lek, og er tett på for å støtte, observere og veilede. Vi tilrettelegger aktiviteter hvor barna kan være aktive deltagere og skape relasjoner med andre barn.

Personalet i barnehagen jobber aktivt med å forebygge, følge opp og stoppe mobbing og krenkelser. Alle barn skal bli inkludert, verdsatt og være en del av fellesskapet på avdelingen og i barnehagen.

Satsningsområdet vårt er språk med hovedvekt på undring. Dette tilrettelegger vi for i aktiviteter på tvers av avdelinger. Vi er aktive voksne ute, og undrer oss sammen med barna uavhengig av hvilken avdeling barn og ansatte tilhører.

2.6 Mangfold

I rammeplanen står det; «*Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, vedsette, og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.*

Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og ulike levesett. Alle barna skal bli sett og anerkjent for den de er. Barna skal få oppleve at deres interesser og meninger har en betydning for barnehagehverdagen og utarbeiding av planer. Barna skal oppleve at det finnes ulike måter å tenke og leve på, og lære å vise respekt for ulikhetene i samfunnet.

Vi i Fana barnehage:

- En uke med forberedelser til Samenes Nasjonaldag
- Høre på musikk fra andre land.
- Synliggjøre andre kulturer som er i barnehagen.
- Making av FN dagen.

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

3.1 Fagområder

Rammeplanen for barnehagen fastsetter syv fagområder som bør inkorporeres i det pedagogiske arbeidet for å skape et mangfoldig og helhetlig læringsmiljø for barna. Disse fagområdene er utformet med tanke på barnas interesser og verdier i barnehagealder, og har som mål å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse.

Kommunikasjon og Språk: Vi støtter barnas kommunikasjonsferdigheter gjennom dialog og samspill, både verbalt og non-verbalt, i et rikt språkmiljø.

Kropp, Bevegelse, Mat og Helse: Vi fremmer fysisk aktivitet og helse, og oppmuntrer til å utforske kroppens muligheter og etablere gode vaner.

Kunst, Kultur og Kreativitet: Barna utfolder seg kreativt gjennom estetiske uttrykk og får utforske skaperglede og undring gjennom kunstneriske aktiviteter.

Natur, Miljø og Teknologi: Vi lar barna oppleve og utforske naturen samtidig som de introduseres for grunnleggende teknologiprinsipper, fremmer forståelse for miljøet.

Antall, Rom og Form: Matematisk kompetanse utvikles gjennom lek og hverdagssituasjoner, inkludert bruk av geometriske former og utforskning av mønstre og målinger.

Etikk, Religion og Filosofi: Barna utforsker og reflekterer over eksistensielle spørsmål, samt temaer som rettferdighet og respekt for andre, gjennom åpne samtaler og refleksjon.

Nærmiljø og Samfunn: Barna introduseres for og utforsker nærmiljøet og samfunnet rundt barnehagen gjennom opplevelser og aktiviteter.

Ved å omfavne disse områdene, bidrar vi til en variert og engasjerende tilnærming som fremmer barnas trivsel, læring og utvikling.

3.1.1 Språk som basiskompetanse

I Fana barnehage er vårt daglige fokus å skape et inkluderende miljø preget av latter, humor og glede, hvor både store og små føler seg trygge og tilhørende. Dette danner grunnlaget for trivsel og læring i barnehagen, i tråd med Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017).

Vi legger vekt på å styrke barnas basiskompetanse gjennom varierte aktiviteter og situasjoner gjennom dagen. Basiskompetanse handler om å mestre ulike hverdagssituasjoner, som måltider, samlinger og lek, og omfatter selvstendighetstrening, oppfattelse og utførelse av beskjeder, høflighet og selvoppfatning.

Gjennom strukturerte aktiviteter og spontane lekemuligheter oppmuntrer vi barna til å utvikle språklig kompetanse. Dette inkluderer å lytte, forstå og bruke språket på ulike måter i samspill med andre barn og voksne. Vi legger vekt på å gi barna muligheter til å uttrykke seg på egne premisser og å utvikle sin kreativitet og fantasifullhet gjennom språket.

Vår tilnærming til språklig basiskompetanse reflekterer vårt engasjement for å støtte barnas totale utvikling og forberede dem på videre læring og deltakelse i samfunnet.

3.1.2 Matematisk kompetanse i barnehagen

I tråd med Rammeplanen for barnehagen, skal barna utvikle både sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse gjennom lek og læring i barnehagen.

Bruk av geometriske figurer:

- Vi introduserer barna for ulike geometriske figurer som sirkler, trekanteder og firkanter. Vi setter ord på disse figurene og bruker dem aktivt i hverdagen. Dette gjøres gjennom aktiviteter som puslespill, tegning og bygging med klosser, hvor barna blir kjent med formenes navn og egenskaper.

Matematiske begreper i eventyr:

- Vi integrerer matematiske begreper i eventyr og fortellinger som brukes i samlinger og temaarbeid. Gjennom fortellingene får barna anledning til å møte og reflektere over begreper som størrelser, mengder og former på en naturlig og engasjerende måte. Dette skjer ofte i små grupper hvor barna kan delta aktivt og stille spørsmål.

Eksperimentering med figurer:

- Vi legger til rette for at barna kan eksperimentere med ulike figurer. Dette kan innebære aktiviteter som å bygge med ulike materialer, lage mønstre og utforske hvordan figurene kan settes sammen på forskjellige måter. Barna oppfordres til å tenke over og diskutere sammenhengene de oppdager, noe som fremmer både matematisk forståelse og kreativ tenkning.

Tilgang til inspirerende materialer:

- Barna får tilgang til ulike materialer som kan inspirere dem til å skape mønstre, former og utføre målinger. Dette kan være alt fra perler og tråder til

naturmaterialer som blader og steiner. Gjennom fri lek og organiserte aktiviteter oppfordres barna til å eksperimentere og utforske matematiske konsepter i sitt eget tempo.

Fysisk aktivitet og lek:

- Vi legger til rette for fysisk aktivitet, balanselek og tellelek. Aktiviteter som hinderløyper, hoppeleker og ballspill gir barna mulighet til å praktisere telling, måling og romforståelse på en morsom og aktiv måte. Disse aktivitetene bidrar også til barnas grovmotoriske utvikling.

Praktiske erfaringer med telling og organisering:

- Barn deltar i daglige rutiner som å dekke og rydde bord til frokost og lunsj. Gjennom disse aktivitetene får barna praktiske erfaringer med telling, sortering og organisering. De lærer å telle tallerkener, kopper og bestikk, samt å forstå begreper som første, andre og tredje.

3.2 Digitale verktøy

I tråd med Rammeplanen for barnehagen, er integreringen av digitale verktøy en viktig del av det pedagogiske arbeidet. Målet er å introdusere barna for digitale verktøy gjennom undring, refleksjon og veiledning. Digitale verktøy skal sees som et supplement til andre pedagogiske metoder, og fokuset ligger på å utvikle barnas digitale kompetanse og etiske forståelse knyttet til digitale medier.

Pedagogisk Tilnærming:

Gjennom lek og utforskning får barna erfaring med ulike digitale verktøy i samarbeid med de voksne. Dette legger grunnlaget for en trygg og utforskende tilnærming til teknologi.

Kreativitet og Skapende Uttrykk:

Digitale verktøy åpner opp for nye måter å være kreative og skapende på. Barna oppfordres til å utforske ulike digitale uttrykksformer, slik som tegning, musikk, og historiefortelling, ved hjelp av digitale verktøy.

Produsentrolle og Digital Dømmekraft:

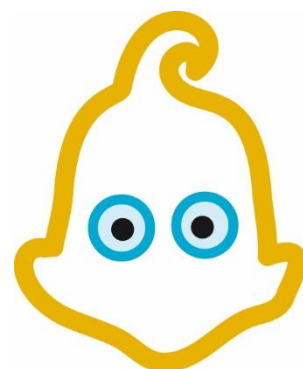
Ved å involvere barna aktivt i å skape et digitalt innhold, oppfordres de til å ta en produsentrolle snarere enn å være passive konsumenter. Dette stimulerer til kritisk tenkning og utvikling av digital dømmekraft.

Ansatte som Rollemodeller:

De ansatte spiller en viktig rolle som veiledere og rollemodeller i barnas digitale læring. Gjennom å utøve god digital dømmekraft, både i valg av digitale verktøy og i informasjonssøk, bidrar de til å fremme en trygg og ansvarlig bruk av teknologi blant barna.

Gjennom en bevisst integrering av digitale verktøy i barnehagens pedagogiske praksis, legges grunnlaget for barnas digitale kompetanse og etiske forståelse, og inspirerer til videre utforskning, læring og samspill i en stadig mer digitalisert verden.

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

En lærende organisasjon er en organisasjon som er i stadig utvikling og endring, der kollektiv refleksjon og endringsvillighet står sentralt. Gjennom å ta for oss et utviklingsarbeid som er utarbeidet sammen med hele personalet finner vi fellesmål for hva vi som barnehage ønsker å øke vår kompetanse på.

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

MoveEarly er et stort forskings- og utviklingsprosjekt som har som mål å utvikle og fremme en pedagogisk praksis i barnehagen, med fokus på bevegelse, lek og utforskning. MoveEarly starter opp høsten 2024. 50 barnehager fra Bergen skal delta, og Fana barnehage er en av barnehagene.

Halvparten av barnehagene blir tilfeldig trukket til å delta i en tiltaksgruppe, mens den andre halvparten blir kontrollgruppe. Barnehagene i tiltaksgruppen vil ha bevegelse, lek og utforskning som sitt utviklingsarbeid de to neste barnehageårene, og de ansatte vil få kompetanseutvikling på dette området. Barnehagene i kontrollgruppen, vil ikke ha bevegelse, lek og utforskning som sitt utviklingsarbeid, men jobbe med annet planlagt utviklingsprosjekt.

Trekningen av hvilke barnehager som havner i hvilken gruppe, skjer i september. Når barnehagene vet hvilken gruppe de havner i, vil de skrive mer utfyllende om sitt utviklingsarbeid i årsplanen.

I dette barnehageåret skal vi fortsette å fokusere på språk og kommunikasjon, men vi skal ha mest fokus på undring.

Vi kommer til å fortsette å bruke språkkassene som vi har laget i barnehagen. De åpner opp for eventyr, fortelling og undring som stimulerer barnas språkutvikling og barnas fantasi med å dikte sine egne fortellinger/eventyr med utgangspunkt i eventyrene de blir kjent med. Språk er mer enn bare et verbalt språk, det er også der alle de uttrykk barna kommer med i løpet av sin hverdag. Det å lære seg språket er noe av det viktigste som skjer i barns liv. Der lærer de å forstå verden. Språket er med på å gi identitet og tilhørighet, og det at barna har gode språklige ferdigheter er viktig for det sosiale samspillet, samt lek og læring. Barnas viktigste læringsarena er leken, og språket er helt avgjørende for å fungere i lek og sosialt samspill sammen med andre barn.

Personalet legger til rette slik at barna får muligheten til å uttrykke og utvikle seg i samspill med andre. I samhandling med de yngste, er vi voksne bevisste på å benevne det som skjer

og sette ord på det som brukes i dagligdagse hendelser som stellesituasjoner, påkledning og måltider osv.

På tur og ellers ute i barnehagen snakker vi om det vi ser og opplever. Vi åpner opp for undring, gode samtaler og visuell støtte.

Språkstimulering foregår i alle hverdags situasjoner, men når vi har en planlagt språkgruppe bruker vi pedagogiske verktøy som memory, lotto, spill, språkkoffert og språkposer.

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

4.2.1 Dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon handler om å gjøre det pedagogiske arbeidet synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt.

Dokumentasjon av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer over og diskuterer den.

Barnas produkter og kreativiteter blir stilt ut og dokumentert på veggene på avdelingene og eventuelt ute på barnehagens område. Her får barna mulighet til å delta og gi uttrykk for sine meninger.

Vigilo er i hovedsak den plattformen vi bruker når det kommer til pedagogisk dokumentasjon. Her når vi ut til foreldre og dokumentasjonen bidrar til at foreldre får informasjon om hva barna opplever og lærer i barnehagen. Her legger vi også ut oppdateringer fra avdelingene i form av dagsrapport, nyhetsbrev, månedsplan, ukeplan og situasjonsbilder.

4.2.2 Vurdering

Når vi arbeider med pedagogisk dokumentasjon, reflekterer vi over egen praksis og foretar tilpasninger etter barnas alder og utviklingsnivå. Vi vurderer det pedagogiske arbeidet jevnlig på personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter. Møtevirksomheter er en del av arbeidet med å videreutvikle kvaliteten på det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Vi ivaretar barnas rett til medvirkning ved at vi jevnlig lar barna få være delaktige i planleggingen og vurderingen av det som skjer i barnehagen.

Vurderingen legger grunnlaget for det videre pedagogiske arbeidet i barnehagen.

4.2.3 Oppfølging

Det er viktig at hele personalgruppen følger opp tiltakene som er kommet fram i vurderings- og dokumentasjonsarbeidet. For å gi barna det tilbudet de har krav på, må vurderinger og refleksjoner ende i konkrete handlinger og tiltak. Vi tar barnas meninger på alvor og gir de muligheten til å påvirke og medvirke sin egen hverdag.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Gjennom arbeidet legger vi til rette for aktiviteter og lek, med utgangspunkt i barnas interesser, undringer. Dette må sees i lys av de ulike fagområdene i rammeplanen. Vi som ansatte er tilretteleggere for å involvere barna i det som skjer og fremdriften av utviklingsarbeidet. Foreldre oppfordres til å medvirke i barnehagehverdagen, ved å delta aktivt på foreldremøter og andre arrangementer. Vi snakker med foreldrene på foreldresamtaler og ber dem komme med innspill på planer og evaluering slik at vi kan gjøre jobben vår enda bedre og at den samsvarer med foreldres forventninger.

Del to

I. Barnesyn og læringssyn

Barnesyn handler om hvordan personalet tenker om barn. Synet på barn er avgjørende for hvordan barnet blir møtt, og i hvilken grad barnet oppfatter seg selv som et selvstendig individ og som aktiv deltaker i barnehagens samfunnsliv. Barnet ses som subjekt, som aktiv deltakende i egen utviklings- og læringsprosess. Fana barnehage forankrer sitt barnesyn med den forståelsen om at barnet er kompetent og en aktiv aktør i sitt eget liv. Med det mener vi at barnet blir sett på som likeverdig i samhandling med andre barn og voksne.

Ifølge Rammeplanen skal barnehagen bygge på et helhetlig læringssyn der omsorg, lek og læring ses i sammenheng, og læringsmiljøet skal tilpasses hvert enkelt barn uansett alder og forutsetninger. Læring for barn er nært knyttet opp til lek, oppdragelse og omsorg. De lærer gjennom alt de opplever, og alt de erfarer på alle områder. Barna skal få bruke hele kroppen, og alle sanser, i sine læringsprosesser. I Fana barnehage betyr dette at vi tilpasser barnehagens læringsmiljø til hvert enkelt barn, i motsetning til å tilpasse barnet et allerede etablert læringsmiljø.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Barn utvikler seg i møte med sine omgivelser, og i dette møtet bygger barn identitet og kunnskap. Det viktigste elementet i barnets barnehagehverdag er de ansatte. Den pedagogiske relasjonskompetansen preges av de ansattes bevisste holdninger, verdier, barnesyn og læringssyn og virkeliggjøres gjennom personalets handlinger i møte med barn. Det første man må gjøre i arbeid med relasjonskompetansen er å opparbeide tillit. Tillit er ingen selvfølge, men må opparbeides over tid gjennom gjensidig respekt.

I barnehagen er det de ansatte som har ansvaret for å bygge relasjoner med barn, voksne og foreldre. De ansatte må vise at de ønsker å bli kjent med alle de møter, både barn og

voksne, og vise at alle er like betydningsfulle. Gode opplevelser starter ofte med gode relasjoner.

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

Danning er et begrep som beskriver formingen av barnets personlighet, oppførsel og moral. Dannelsingsbegrepet fokuserer på barnets evne og plikt til å forme seg selv. Danning er en kontinuerlig prosess som foregår hele livet, og det har en sammenheng med det å mestre livet.

«Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 21).

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

I vår barnehage er vi lyttende voksne som er gode samtalepartnere, vi viser engasjement og følger opp det barna forteller, og vi er engasjert i barnas lek i barnehagen. Vi opplever at barna på denne måten får en god selvfølelse og troen på at de er viktige, og at de har en betydning i fellesskapet.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.» (Rammeplanen 2017, kap 8).

Vår oppgave er å møte barnet på det nivået de befinner seg i.

Progresjon innebærer at personalet tar utgangspunkt i det enkelte barns ståsted og legger til rette for at barnet får utfordringer som er tilpasset sitt mestringsnivå. I vår barnehage er det flest aldersblandede avdelinger, og dermed er det spesielt viktig at vi er obs på hvert enkelt barns mestringsnivå i det pedagogiske arbeidet, og tilrettelegger deretter. Dette gjør vi gjennom blant annet å dele barnegruppen etter alder ved spesielle markeringer, opplegg o.l., dette sikrer at alle barna skal få kjenne på fellesskap og mestring uavhengig av alder.

Med tanke på progresjon i læring, lek og danning må vi ha både et individ- og et gruppeperspektiv. Ved hjelp av observasjoner og deltakelse i barnas lek og aktiviteter, tilpasser vi også aktivitetene til barnet og barnegruppens behov med tanke på progresjon og utvikling. Progresjonen kan også vise seg i at når barnet er lite, trenger de mye voksenstøtte i aktivitetene sine, mens etter hvert som de blir eldre klarer de mer på egen hånd.

V. Overganger

a. Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen» (Rammeplan for barnehager kap. 6).

I Fana barnehage streber vi etter et godt samarbeid med barnas hjem for å gjøre tilvenningen, og hverdagen i barnehagen best mulig. Hjemmet er barnas tryggeste havn og at dere foreldre er trygge på oss, og at vi har en god dialog vil bidra positivt til barnas tilvenning og trivsel i barnehagen.

Tilvenningen i barnehagen går på papiret over tre dager, men vi tilpasser oss underveis ut fra barnas behov og følelser. Vi vil også se dere foreldre og avtale sammen med dere underveis hvordan barnas dager vil bli.

I forkant av barnehageoppstart inviterer vi barn og foresatte til besøk i barnehagen. Besøkene foregår i mai/juni, og det legges opp til at en kan komme på besøk flere ganger frem mot sommerferien.

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Barna som går på Snøklokke (0-3 år) skal det året de fyller 3 år over på aldersblandet avdeling (0-6 år). Dette vil hovedsakelig skje i august sammen med oppstart av nytt barnehageår. Personalet i barnehagen sørger for at barna får tid og rom til å bli kjent med den nye avdelingen. Dette skjer ved at barna besøker avdelingene de skal over på regelmessig og får bli kjent med rom, voksne og de andre barna. Snøklokkebarna som skal over på ny avdeling vil sammen med en kjent voksen også gjerne bli med sine nye avdelinger på turer.

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foresatte og skolen, skal legge til rette for at barnet får en trygg og god overgang.

I Fana barnehage har avdelingene førskolegrupper en gang i uken der målet er å forberede barna på skolestart. I det daglige er vi opptatt av sosial kompetanse der barna lærer seg å omgås med andre, samarbeide, oppøve konsentrasjon, vente på tur og følge regler. I førskolegruppene har vi ekstra fokus på disse punktene for å ruste barna til å mestre livet og ha tro på seg selv. Ifølge Rammeplanen skal barnehagen bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

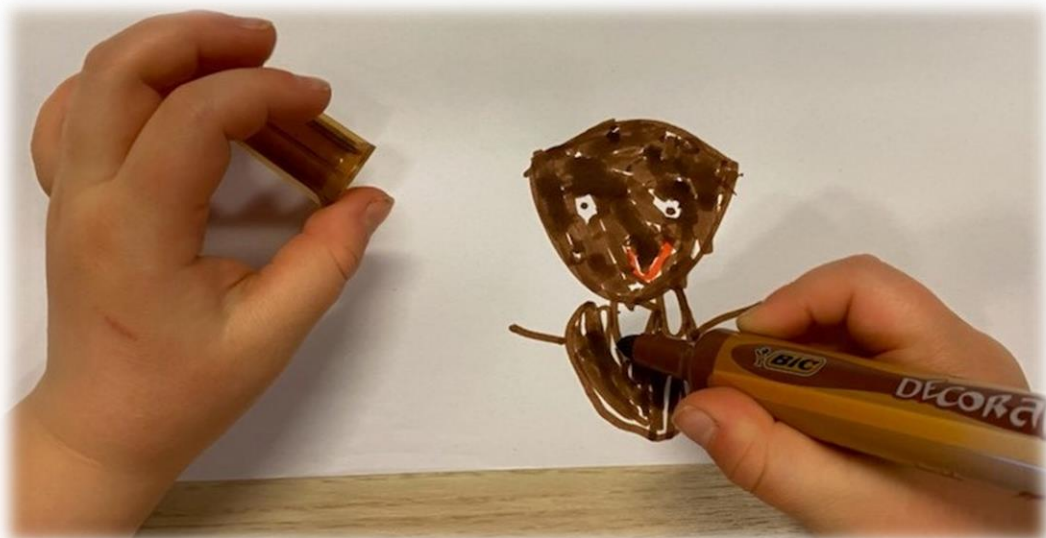
I tillegg samles førskolebarna fra hele barnehagen til en felles tur til førskolestedet hver uke. Dette er for å skape samhold og for å bli kjent på tvers av avdelingene med de man kanskje kommer i klasse med.

På turdagene går vi tur i nærområdene og gjerne bort til skolen slik at barna skal bli kjent med nærmiljøet og skoleveien. Dette åpner opp for gode samtaler om skolen og skolestart. Vi har tett samarbeid med skolene og overfører informasjon som er relevant for dem, dette gjør vi i samarbeid med foreldre.

Hvert år inviterer vi fjorårets førskolebarn tilbake i barnehagen for å høre hvordan skolehverdagen er, og årets førskolebarn spør om det de lurer på. Dette ser både skolebarna og førskolebarna frem til.

Tiltak:

- Oppstartsamtaler
- Tilbud om foreldresamtaler to ganger i året
- Besøksdag på avdelingene i forkant av oppstart/overgang
- Tilpassede tilvenningsperioder
- Møte med skolene
- Avslutning for førskolebarna
- Skolepersonell besøker barnehagen
- Besøk av fjorårets førskolebarn

VI. Foreldremedvirkning

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.» (Lov om barnehager §1, 1.ledd)

Mål: Barnehagen skal ha et godt samarbeid med foreldre, og foreldre skal oppleve at vi ser og kjenner deres barn i barnehagen.

Den daglige kontakten når barnet leveres og hentes i barnehagen er viktig for utveksling av informasjon. Foreldre kan fortelle om det er noe barnet trenger, hvis det er noe vi skal følge ekstra med på, og de kan be om samtale hvis de ønsker det. Personalet kan fortelle om dagen i barnehagen, og om det har det skjedd noe ekstra kjekt eller vanskelig for barnet.

Barnehagen inviterer til foreldresamtaler 1-2 ganger i året. Dette er samtaler om det enkelte barn, hva barnet liker og mestrer, hva som er utfordringer, og hvordan barnehagen og foreldre skal samarbeide for at barnet skal ha en god utvikling. Vi kan også avtale samtaler på kort varsel hvis det skulle være behov for det.

Det holdes egne ansvarsmøter rundt barn med spesielle behov. Dette er samarbeidsmøter mellom barnehagen, foreldre og aktuelle hjelpeinstanser som er involvert. Innhold i møtene er knyttet til individuell oppfølgingsplan for barnet. Barnehagen inviterer på høsten til foreldremøte for alle foreldre, der vi informerer om barnehagens arbeid og planer for året. Et godt psykososialt miljø for alle barn er et naturlig tema her.

FAU – Foreldrerådets arbeidsutvalg

Foreldrerådet består av alle foreldre i barnehagen, og er underlagt SU.

På høstens foreldremøte velges to representanter til FAU pr.avdeling. FAU-representantene melder eventuelle saker til SU, som igjen da kan ta disse opp i sine møter med barnehagen og eier. Andre oppgaver kan være å skape samhold på avdelingene, kommunisere med avdelingens ansatte om nødvendighet, og foreldre-representantene skal for sin avdeling arrangere sommerfest/avslutning.

SU – Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ, og består av 2 representanter fra foreldre i hele barnehagen (disse bør ha god kommunikasjon med foreldre-representantene for hver avdeling), 2 ansatte og en politiker fra Bergen kommune som eier. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter årsplan. Foreldrerrepresentanter inviteres med når barnehagen har kvalitetsoppfølging eller tilsyn.

VII. Bærekraftig utvikling

"Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt."

Fana barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i, både her og nå og i fremtiden. Barna skal se verdien av å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi

ønsker å lære barna å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Vi benytter barnehagens nærområder, som for eksempel kulturparken som en arena for lek og læring hvor vi har rik tilgang på førstehåndserfaringer i naturen. Barna får naturopplevelser og blir kjent med naturens mangfold, og barnehagen ønsker med dette å bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Barna er opptatt av småkryp om våren og de lærer fort å vise respekt for dem og får kunnskap om viktigheten av dem i naturen. Vi har fokus på å plukke boss på turer, og snakker mye om hvordan dette kan skade jorden. Alt dette er viktig kunnskap som de tar med seg videre i livet. I Fana barnehage kildesorterer vi alt avfall, papp, plast, hermetikk, matavfall, og har et fokus på det å ta vare på leker og utstyr vi har i barnehagen.

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og videre at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med
- plikten til å melde
- plikten til å undersøke
- plikten til å sette inn egnede tiltak

Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er et kontinuerlig arbeid som er retningsgivende for barnehagens kvalitetsutviklingsarbeid og grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig.

Det psykososiale barnehagemiljøet er videre tema på foreldremøte, foreldresamtaler og i SU ved oppstart av hvert barnehageår.

IX. Barns seksuelle helse

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.

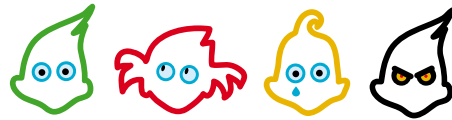

Års kalender

2024/2025

PLANLEGGINGS DAG	14.AUGUST
TILVENNING/BLI KJENT	AUGUST/SEPTEMBER
PLANLEGGINGS DAG	09.SEPTEMBER
BRANNVERNUKE	SEPTEMBER UKE 38
HØSTARRANGEMENT M/FORELDRE	OKTOBER/NOVEMBER
MARKERING AV FN-DAGEN	24.OKTOBER
PLANLEGGINGS DAG	01.NOVEMBER
FØRSTEHJELPSUKE	NOVEMBER
MARKERE BARNEKONVENSJONEN	20.NOVEMBER
JUL OG ADVENT	DESEMBER
NISSEFEST	10.DESEMBER
LUCIA MARKERING	13.DESEMBER
JULEGUDSTJENESTE/LYSFEST I BARNEHAGEN	DESEMBER
JULEMIDDAG	17.DESEMBER

PLANLEGGINGS DAG	31.JANUAR
MARKERING AV SAMENES NASJONALDAG	6.FEBRUAR
VINTERFEST	14.FEBRUAR
MARKERING AV BARNEHAGEDAGEN	11.MARS
PÅSKE	APRIL
PÅSKEARRANGEMENT M/FORELDRE	UKE 15
PLANLEGGINGS DAG	30.MAI
SOMMERAVSLUTNING ARRANGERT AV FORELDRE	JUNI

Fana barnehage

Høgsetebrotet 8

5244 Fana

E-post: barnehage.fana@bergen.kommune.no

Tlf: 40 80 29 99

Hjemmeside:

[Bergen kommune - Fana barnehage](#)

**BERGEN
KOMMUNE**